

PREDGOVOR

Zaštita i unapređenje kvaliteta životne sredine je na vrhu univerzalnih svjetskih problema. Uzajamnim odnosom između društveno ekonomskog razvoja i proizvodnje u cjelini, sa jedne strane, i zaštite i unapređivanja životne sredine sa druge strane, dominira pravo na zdravu životnu sredinu kao jedina zajednička platforma za novi svjetski poredak.

Težnja ka poboljšanju kvaliteta života dovela je do globalne standardizacije sistema upravljanja i obezbjeđenja kvaliteta.

Time je „crna kutija produkcije“ svakog preduzeća, pa i preduzeća za proizvodnju kreča, stavljena pod nadzor, ali su ulaz i izlaz te produkcije ostali nestandardizovani u ekološkom smislu – u smislu zagađenja, kapaciteta i iscrpljenja resursa životne sredine. Zbog toga je imperativno usljedila „standardizacija“ - međunarodni standardi ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004 za upravljanje zaštitom životne sredine namjenjeni organizacijama u cijelom svijetu. Primjena ISO standarda u eksploataciji i proizvodnji kreča treba da omogući stalno poboljšavanje ekološkog učinka – trajno smanjenje uticaja aktivnosti preduzeća na životnu sredinu. Upravo zbog ovakvog pristupa ka obezbjeđenju izlaznog u funkcionisanju preduzeća, ISO standardi predstavljaju pokušaj da se definiše standardna organizacija funkcija preduzeća. U tom smislu standardi su eksplicitni u definisanju:

- a) Poslovnih funkcija
- b) Standardnih postupaka (procedura)
- c) Mjerljivih ciljeva poslovanja

Očekuje se da veći broj preduzeća stvori uslove za stručno ekološko osmatranje svih faza od unosa sirovina pa do prerade, pakovanja, ispuštanja gasova, otpadnih voda, odlaganja nusprodukata, do mogućnosti njihove reciklaže i vraćanja u proces.

Ovaj rad je napravljen pod mentorstvom prof. dr Veljka Đukića na Panevropskom univerzitetu „APEIRON“ u Banjoj Luci, a uz pomoć prof. dr Bogoljuba Antonića, kojima izražavam zahvalnost na pruženju pomoći u toku pisanja magistarskog rada.

Jasmin Pašić